

ความก้าวหน้าของครูอาจารย์ โดย การพัฒนาผลงานวิชาการ

ชัยพนัน รั้งงาม *

“ คนเราทำงานก็อยากมีความก้าวหน้า เจริญเติบโต ในตำแหน่งหน้าที่การงานถ้าใครทำงานแล้วไม่
อยากเขยิบขึ้นเบื้องสูง ทำงานหน้าที่อะไรก็อยากอยู่ที่เก่าอึดั้นั้นไปจนกว่าเกษียณ ก็คงไม่ใช่นิสัยของคน
แม่ตัวจะเป็นคน..” (สุทุม นวลสกุล)

วิธีการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าขึ้นมีมากมาย ทั้งที่ใช้จิตตภาวนา มารยาทก็มี เช่น พยายามเลียยขา
เก้าอี้หัวหน้า หรือไม่ก็เอาใจนายแบบสุดกู่ จนได้ 2 ชั้นไม่เคยขาดตกบกพร่อง

แต่คนที่ได้ชื่อว่าเป็นครูบาอาจารย์ ซึ่งเป็นที่ยกย่องของสังคมเขาคงไม่ทำกันขนาดนั้น แต่จะทุ่มเท
เวลาเพื่อพัฒนาเด็ก เป็นหัวใจที่สำคัญกว่าภาระอย่างอื่น พุดงาย ๆ แบบไม่ต้องแปล คือพยายามสอนให้
เก่ง จนเป็นที่ยอมรับในโรงเรียน แล้วเอาไปให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ เพื่อการเลื่อนระดับเลื่อน
เงินเดือน ต่อไป

ทางก้าวหน้าแบบนี้ระยะแรก ๆ มีผู้ให้ความสนใจน้อยมาก

* ศึกษานิเทศก์ 8 กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 ยะลา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู(ก.ค.)จัดตัดสินผลงาน

ครูอาจารย์ หลายคนยังไม่รู้จักด้วยซ้ำ ก.ค. ชื่อเต็มว่าอย่างไร ช่วยเราให้ก้าวหน้าได้แค่ไหน เพราะ ก.ค. เป็นหน่วยงานใหม่เทียบเท่ากรม ตั้งเมื่อ 1 ตุลาคม 2523 มีอาจารย์จรรยา มิลินทร์ เป็นเลขาธิการคนแรก

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2525-2528) และระยะที่ 3 (พ.ศ. 2528-2532) เป็นระยะการบริหารงาน ก.ค. ภาครัฐที่ 1 และ 2 ตามลำดับแนวใหม่ครูอาจารย์ส่งงานมาให้ ก.ค. ยอมรับมีมากขึ้น และชื่อ ก.ค. เริ่มติดปากทั้งแง่ลบ ว่า "กตครู" และแง่บวกว่า "ทางก้าวหน้าของครู"

อย่างไรก็ตามครูอาจารย์ ยังเข้าใจ หลักเกณฑ์ ในรายละเอียดไม่ตรงกัน คือยังเข้าใจว่าจะทำงานส่ง ก.ค. เพื่อติด 4 ชัดเป็นขั้นพิเศษนั้นต้องแก่ มีเงินเดือนมาก ครูอาจารย์หลายคนทำงานเก่ง สอนเก่งจึงยังไม่สนใจรายงานความเก่งให้ ก.ค. ทราบ

ความตื่นตัวในการทำผลงานวิชาการ

ระยะแรกของการทำผลงานเพื่อเลื่อนระดับ จึงทำกันในวงแคบ ครูอาจารย์เงินเดือนสูง หรือผู้ใกล้จะเกษียณอายุราชการเท่านั้น ที่คิดทำผลงาน และส่งผลงานจนได้ติด 4 ชัด ก่อนจะลาชีวิตราชการไปเลี้ยงหลานที่บ้าน

แท้ที่จริงเริ่มทำผลงานได้ตั้งแต่ ชี 4 เงินเดือน 5,900 บาท ตอนนั้นเงินเดือน แค่ 6,960 บาท ก็สามารถส่งได้เลย เพราะครองระดับ 5 หรือเรียกง่าย ๆ ชี 5 มา 2 ปี

การจะเลื่อนระดับให้สูงขึ้นนั้น คงต้องมาทำความเข้าใจกันก่อนว่าผู้ที่มีส่วนช่วยให้เรา ได้ ชี 7 ชี 8 เริ่มจากตัวเราก่อน เมื่อได้เป็นอาจารย์ 2 ไม่น้อยกว่า 2 ปี เงินเดือน 6,960 บาท (หรือชี 5 ขั้นที่ 3) ก็เขียนรายงานส่งไปตามลำดับดังนี้

	ขั้นเงินเดือน
	8,650
	8,200
ขั้นต่ำ ชี 6	7,780
	7,370
ส่งขอ อ. 3	6,960
เตรียมปีที่ 3 ชี 5	6,580
เตรียมปีที่ 2 ชี 5	6,230
เตรียมปีที่ 1 ชี 4	5,900

1. ขั้นทำคำขอ

ทำผ่านผู้บังคับบัญชาชั้นต้น และผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ।

2. ขั้นตรวจสอบ

ตรวจสอบคุณสมบัติ

3. ขั้นประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยผู้บังคับบัญชาขอ 5 มีคะแนน 1,000 คะแนน

4. ขั้นพิจารณาตามลำดับขั้น

สศ.จ. กรมสามัญศึกษา

5. ขั้นการพิจารณาของ อ.ก.ค. กรม

อ.ก.ค. พิจารณากลับกรอง

6. ขั้นการพิจารณาของ ก.ค.

อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจตามสาขาวิชา

อ.ก.ค. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่ง

ระยะที่สองของการตื่นตัว

ในช่วงนั้น ประมาณปี 2533-2536 มีครูอาจารย์สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2 เริ่มทำผลงานกันมากขึ้น มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ จากบัญชี ข. เป็นบัญชี 1 ความแตกต่างเห็นชัดเจนขึ้น ไม่เพียงแต่ 4 ชีตบนบาทเท่านั้น ผู้ที่ได้ ชี 6 ชี 7 และ ชี 8 มีความก้าวหน้าในแต่ละปีต่างกันชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้าจะเปรียบเทียบ ประคองผู้ขับขี่ยานยนต์บนถนนที่ต่างกันไป ไม่ว่าสภาพพื้นถนนและความพลุกพล่าน เพราะในถนนสายนี้มีคนใช้มาก แม้จะเป็นทางที่ไม่ได้เทคอนกรีตเสริมเหล็กก็ตาม จะขับแข่งกันได้แต่ละครั้งก็เหนื่อย ผิดกับถนนอีกลูที่เรียบประคองถนนคอนกรีตยั้งได้ ชี 8 ก็สบายรถมัน้อยด้วย

ท่านรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา (เพิ่มศักดิ์ นนทภักดี) เคยเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างคนที่จบปริญญาตรีแล้วทำผลงานวิชาการเป็นอาจารย์ 3 กับคนที่จบพร้อมกันแต่ปล่อยให้ตนเองเงินเดือนเพิ่มขึ้นในตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 จะได้ค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์เกือบคู่เกี่ยวกับเงินเดือน เงินบำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน และเงินสวัสดิการ ตอนอายุครบ 60 ปี จะต่างกันประมาณ 2 ล้านบาท ดังนี้

เงินเดือน ตามบัญชี ข ถ้าเริ่มรับราชการเมื่ออายุ 23 ปี วุฒิปริญญาตรีระดับ 3 เริ่มขึ้นแรก 4,250 บาท ระยะเวลาราชการ 38 ปี ระดับ 8 จะรับเงินเดือนมากกว่าระดับ 6 เป็นเงินประมาณ 800,000 บาท

เงินบำนาญ ระยะเวลาราชการ 38 ปี ไม่มีทวีคูณ ระดับ 6 เดือนละ 11,720 บาท ระดับ 8 เดือนละ 16,682 บาท ต่างกัน เดือนละ 4,902 บาท ในเวลา 20 ปี หรือ 240 เดือน จะห่างกัน ประมาณล้านบาท ๆ (1,200,000บาท)

ช่วงนี้มีเพื่อนครูหลายคนออกไปวิ่งในลู่วิ่งบริหาร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือ อาจารย์ใหญ่ เพราะอย่างน้อยได้ ชี 7 ไปก่อน เปรียบเทียบลู่วิ่งของแต่ละระดับ จากการปรับเงินเดือนมาใช้บัญชี 1

ลู่วิ่งของ ชี 6 ขึ้นละ 560 บาท

ลู่วิ่งของ ชี 7 ขึ้นละ 680 บาท

ลู่วิ่งของ ชี 8 ขึ้นละ 840 บาท

ระยะที่สามของการตื่นตัว

ครูอาจารย์ เริ่มเห็นตัวอย่าง และให้ความสนใจต่อการทำผลงานทางวิชาการมากขึ้น

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ จากบัญชี 1 เป็นบัญชีปัจจุบัน ครูอาจารย์เริ่มเข้าใจ หลักเกณฑ์มากขึ้น มีการวางแผนได้ลงตัว ลู่วิ่งเงินเดือนแต่ละระดับต่างกันมากกว่าเดิม กล่าวคือ

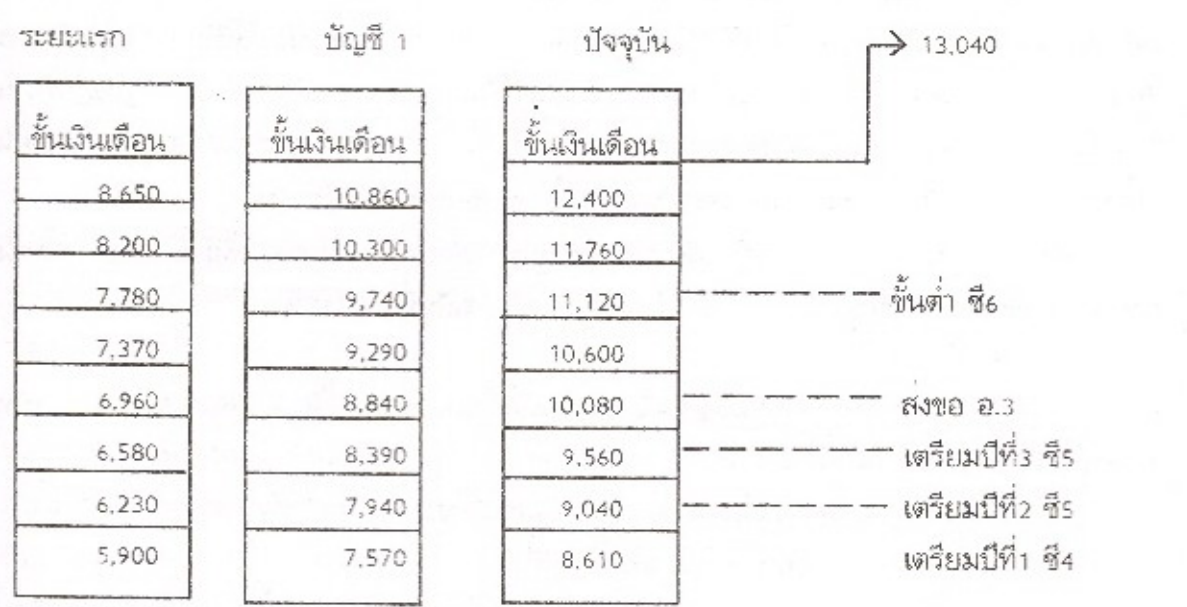
ลู่วิ่งของ ชี 6 จากเดิมขึ้นละ 560 บาทเป็น 640 บาท

ลู่วิ่งของ ชี 7 จากเดิมขึ้นละ 680 บาทเป็น 780 บาท

ลู่วิ่งของ ชี 8 จากเดิมขึ้นละ 840 บาทเป็น 960 บาท

วิธีการของครูอาจารย์ที่ประสบความสำเร็จ

1. การอ่านเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เป็นการเริ่มเรียนรู้โดยวิธีประหยัดที่สุด นอกจากนั้นยังเป็นการกระตุ้นให้ตัวผู้ใฝ่รู้ได้ตื่นตัวจากการอ่านเอกสาร ได้รู้แนวการพัฒนาแนวคิดกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานในการเขียนรายงานอีกด้วย
2. การเข้ารับการอบรมเมื่อมีโอกาส เป็นการสร้างความมั่นใจมากยิ่งขึ้นจากสิ่งที่ศึกษาจากเอกสาร เพราะเป็นการศึกษาแบบ 2 ทาง คือหลังจากศึกษาตามลำพังแล้ว ยังได้ร่วมเสวนากับเพื่อนที่มาอบรม ได้เพื่อนใหม่ ได้แลกเปลี่ยนแนวคิด เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. การศึกษาตัวอย่างผลงานวิชาการที่ผ่านการประเมินแล้ว จากห้องสมุด ก.ค. หรือหน่วยงานทางการศึกษาในส่วนภูมิภาค เช่น หน่วยงานในเขตพื้นที่ประจำเขต
4. การหาที่ปรึกษาประจำ เพื่อชี้แนะเป็นระยะ และป้องกันการ "ผลัดวันประกันพรุง" ซึ่งถือเป็นอันตรายมาก หลายคนเคยทำผลงาน แต่ไม่เสร็จเพราะมักอ้างว่าไม่มีเวลา ผิดกับคนที่ทำงานเสร็จ เขาจะมีการวางแผนการใช้เวลา จะมีการนัดที่ปรึกษาไว้ล่วงหน้า มีการประเมินผลงานเป็นช่วงเวลาแน่นอน จนมั่นใจส่งได้

	ระดับ 6 (25,440)	ขั้นละ	ระดับ 7	ขั้นละ	ระดับ 8	ขั้นละ
5	16,240		16,800		20,640	
4	15,600	+640	16,020	+780	19,680	+960
3	14,960	+640	15,240	+780	18,720	+960
2	14,320	+640	14,460	+780	17,760	+960
1	13,680	+640	13,680	+780	16,800	+960
	13,040	+640				

ข้อเสนอแนะ

สำหรับครูอาจารย์ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ทันสมัย ขอให้เตรียมแผนสำคัญ ๆ ไว้ 4 แผน คือ แผนการสอน แผนการรับเงินเดือน แผนการพัฒนาผลงานวิชาการ และแผนการเขียนรายงานอย่างมีคุณภาพ

แผนการสอน

เป็นเอกสารพื้นฐานของการคิด พัฒนาผลงานวิชาการ เพราะก่อนจะมีแผนการสอนนั้นต้องเริ่มตั้งแต่การอ่านและวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการประเมินผล จึงกล่าวได้ว่าแผนการสอน จะเป็นแผนแม่บทของครูอาจารย์ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือแผนการสอนนั้นนำไปใช้จริง ๆ แล้วช่วยครูได้อย่างไรในการสอน ทั้งช่วยแก้ปัญหาแก่นักเรียนอย่างไร กล่าวโดยสรุปว่า แผนการสอนจะเป็นจุดเริ่มต้นการพัฒนาผลงานวิชาการ

เพราะค่าจ้างส่งแผนการสอนอย่างเดียวเป็นผลงานทางวิชาการให้ กับ ก.ค. เพื่อขอกำหนดตำแหน่ง อาจารย์ 2 ได้รับเงินเดือนระดับ 7 ก็ได้อยู่แล้วตามกฎหมาย ก.ค. ฉบับที่ 13 (2535)

แผนการรับเงินเดือน

ครูอาจารย์ที่วางแผนเก่งอยู่แล้ว เตรียมข้อมูลไว้ตั้งแต่ยังครอง ชี 4 เงินเดือน 8,610 บาท พอครบปีความชั่วไม่มีความดีไม่เด่นเกิน

ชี 5 เงินเดือน 9,040 เรียกว่าเป็นอาจารย์ 2 ปีที่ 1 เมื่อครบปีใหม่

ชี 5 เงินเดือน 9,560 เรียกว่าเป็นอาจารย์ 2 ปีที่ 2

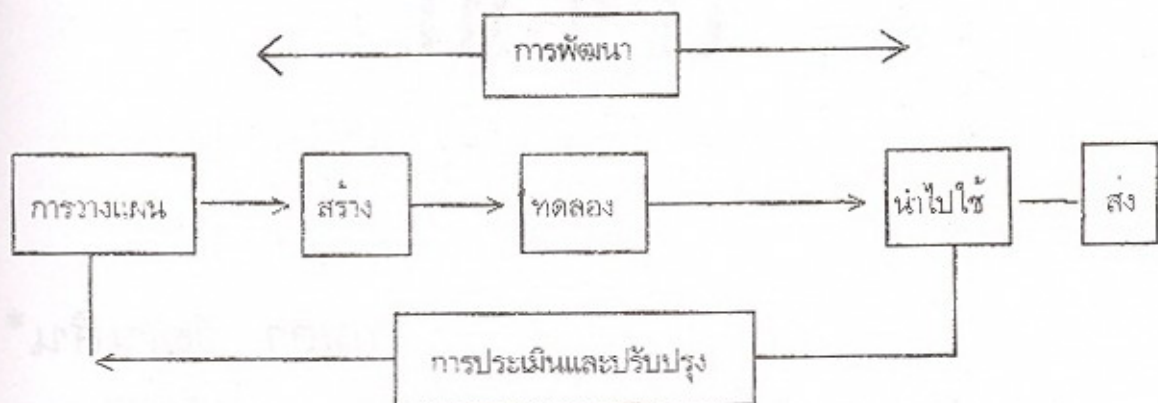
ครูอาจารย์เขียนรายงานความชำนาญการ และมีผลงานทางวิชาการเรียบร้อย เมื่อสิ้นปีรับเงินเดือน 10,080 บาท ก็จัดแจงส่งตามขั้นตอนได้เลย

อย่างนี้เรียกว่าเป็นนักวางแผนระดับเขียนเหยียบเมฆ สมควรได้เลื่อนระดับเป็นขั้นพิเศษเรียกว่า เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ดิต 4 ชิด แนนอน เรียกว่า อาจารย์ 3 รับเงินเดือน ชี 6 แด่ 4 ปี (ไม่แน่นอน ถ้าได้ 2 ขั้นอีกต่างหากก็ไม่ถึง)คือพอเงินเดือนถึงชี 7 ขั้นที่ 1 (13,680) ก็วิ่งคนละลู่ออกกันกับเพื่อนเราที่ยังไม่ได้ทำอะไร และเมื่อเงินเดือนถึง ชี 8 ขั้นต้น 16,800 (ครอง ชี 7 อยู่ 4 ปี) ก็เป็น ชี 8 อยู่คนละลู่ออกกันเลย

แผนการพัฒนาผลงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ

การวางแผนที่จะให้งานมีคุณภาพเพื่อพิสูจน์ให้ได้ว่า นวัตกรรมที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นมา นั้น สามารถแก้ปัญหาได้จริง ๆ ต้องสรุปให้ได้ว่า นวัตกรรมของเราแท้จริง ๆ แล้วค่อยส่งไปให้

ก.ค. ตรวจสอบต่อไป

แผนการเขียนรายงานอย่างมีคุณภาพ

ครูอาจารย์ที่ตั้งใจทำงานมีจำนวนมาก แต่เมื่อให้เขียนรายงานขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นเป็น อาจารย์ 3 ก็ยอมแพ้เพราะมิได้จัดระบบงานที่ปฏิบัติอยู่ประจำวัน จึงขาดเอกสาร หลักฐานประกอบเวลาเขียน ทำให้ผู้อ่านรายงานประเมินยาก

จึงต้องวางแผนเขียนรายงานอย่างมีระบบ เอกสารที่ควรเก็บไว้ ได้แก่ ผลงานนักเรียน หนังสือคำสั่ง เอกสารประกอบการสอน หนังสือราชการ วุฒิบัตร เกียรติบัตร โลรางวัล เหรียญรางวัล รูปถ่าย ตลอดจนบทความต่าง ๆ ที่เคยเผยแพร่ เพื่อสะดวกเวลาหยิบใช้เป็นหลักฐานประกอบการเขียนรายงาน

ความก้าวหน้าของเพื่อนครูอาจารย์ไม่ได้น้อยหน้าอาชีพอื่น หรือในวิชาชีพครูด้วยกันตั้งนั้นจึงไม่ต้องมาเป็นศึกษานิเทศก์ ถึงมาเป็นก็ไม่มีเงินประจำตำแหน่งให้ นอกจากจะได้ ซี 9 ไม่ต้องวิ่งเต้นไปเป็นผู้บริหารเพราะผู้บริหารนั้นต้องเก่งหลายด้าน เราเป็นครูสอนเก่งวิชาการก็ดีเยี่ยมถ้าท่านหันไปเป็นผู้บริหารก็อาจจะเจอค่าพูด

“เราไม่น่าเสียครูที่สอนเก่งไปเป็นผู้บริหารเลย
มีหน้าซ้ำยังได้...ผู้บริหารที่ทำงานไม่เป็น อีกต่างหาก”